

«АДАПТАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ВИМОГ СТАЛОГО РОЗВИТКУ» ЯК НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Шаповалова Ольга Вікторівна

доктор юридичних наук, професор,
завідуючий кафедрою господарського
права,
Східноукраїнський національний
університет імені Володимира Даля,
Україна, м. Сєвєродонецьк,
провідний науковий співробітник
НДІ правового забезпечення інноваційного
розвитку,
Національна академія правових наук
України
Україна, м. Харків
e-mail: hozpravo@i.ua

Обґрунтування сучасних уявлень про наукові основи реалізації політики сталого розвитку стає проблемою, від вирішення якої залежить характер і напрям розвитку юридичної науки і, як наслідок, адаптація суспільства до нових цінностей права.

Нині в освітньому процесі проблема інноваційних методів навчання залишається однією із актуальних у світовій педагогічній і науково-дослідній діяльності. Однак в умовах трансформаційних змін у вищій школі потребують постійного ретельного вивчення та науково-практичного аналізу питання кращого досвіду інноваційної освітньої діяльності [1, с. 427].

Інноваційним підходом можна вважати вибірковий курс для аспірантів, претендентів на отримання ступеня "доктор філософії" за спеціальністю "Право", як і однойменну дисципліну, «Адаптація національного законодавства до вимог сталого розвитку». Її розроблено у

Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк).

Аргументами на користь такої характеристики зазначеного курсу виступають наступні твердження. По-перше, суб'єктам третього освітньо-наукового рівня навчання важливо, щоб їх погляди, бачення, освіта були в авангарді офіційно визначених правових та організаційних засадах реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в Україні. Законом України від 11 липня 2001 р. «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» на період до 2020 р. було заявлено: фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світлі сталого розвитку суспільства і держави. Отже, зупинивши свій вибір на вивченні саме цієї дисципліни, аспірант усвідомлено йде шляхом новацій.

По-друге, наявність патріотичної складової у правовому вихованні аспіранта змушує його приділяти більше уваги заходам протистояння загрозам економічному суверенітету нашої країни. Тому автор запропонованого вибіркового курсу розглядає можливість здійснення адаптаційного процесу стосовно національного законодавства до вимог сталого розвитку за певних умов. Вони наступні: збереження економічної незалежності, що означає насамперед самостійне формування економічної політики, здійснення державного контролю над національними ресурсами й державне регулювання економіки; забезпечення усталеності і стабільності національної економіки; здатність до саморозвитку і прогресу.

Перераховані умови є інтерпретацією розуміння факторів, які виділяють автори монографії «Глобалізація и безопасность развития» при аналізі економічної безпеки. За їх твердженням, економічна безпека характеризується таким станом національної економіки, що дозволяє зберігати стабільність до внутрішніх і зовнішніх загроз, здатність до

розширення відтворення й має можливість задовольняти потреби індивідуума, родини, суспільства, держави [2, с. 448].

Отже, позитивний потенціал науки пов'язують із тим, що науковці спрямовують свої дослідження на економічне посилення держави та протистояння багатьом загрозам економічної безпеки. Тотожній цілі підкорено значну частину тематики лекцій навчального курсу, що характеризується.

По-третє, про інноваційний підхід до розробки програми, плану та методів вивчення адаптивних можливостей свідчить назва та зміст дисципліни.

«Упровадження інновацій є одним із основних стратегічних напрямів державної політики соціально-економічного розвитку. Головне питання державної науково-технічної та інноваційної політики – це реалізація власних конкурентних переваг» [2, с. 146].

Більшість сучасних держав пов'язує майбутній економічний розвиток із здобутками науки й активними інноваційними процесами, тому теми лекцій за курсом «Адаптація українського законодавства до вимог сталого розвитку» розроблено, спираючись на авторитетне концептуальне визначення і стратегічне бачення перспектив інноваційного розвитку економіки та формування національної інноваційної системи. Робочою програмою пропонується наступний перелік тем теоретичних (лекційних) занять :

1. Адаптація національного правового середовища до сучасних вимог здійснення суспільних відносин в умовах глобалізації;
2. Характеристика концептуальних підходів до забезпечення сталого розвитку;
3. Трансформація концептуальних положень про сталий розвиток у вимоги законодавства;
4. Методологічні засади адаптації українського законодавства до вимог сталого розвитку;

5. Організаційно-правові проблеми адаптації цивільного права;
6. Організаційно-правові проблеми адаптації корпоративного права;
7. Організаційно-правові проблеми адаптації адміністративного права;
8. Організаційно-правові проблеми адаптації господарського права;
9. Організаційно-правові проблеми адаптації трудового права;
10. Організаційно-правові проблеми адаптації екологічного права;
11. Правові засади формування інноваційного суспільства;
12. Аналітична доповідь ЮНЕСКО «Сталий розвиток після 2015 р.» про освіту як основоположний елемент прогресу;
13. Державно-приватне партнерство у світі та в Україні;
14. Кращий зарубіжний досвід реалізації вимог сталого розвитку.

Список використаної літератури

1. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю. В. Бистрова // Концептуальні засади становлення інноваційного суспільства в Україні : монографія / за ред.: Г. П. Клімова, Ю. Є. Атаманова. – Харків : Право, 2015. – С. 426–438.
2. Глобализация и безопасность развития / НАН Украины ; под ред. О. Г. Белоруса. – Киев, 2002. – 789 с.
3. Економічний суверенітет держави та напрями його правового забезпечення: монографія / НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. ; за ред. О. О. Ашуркова. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 406 с.